

(Priloga Vrtcu.)

Št. 9. Ljubljana, dné 1. septembra 1903. XI. tečaj.

Med šmarnimi mašami.

Ko šmarne maše se beró,
Zacvète ajda bela;
Takrat bučela mnogo več
Kot kmetič ima dela.

Od zlate zore jutranje
Do vročega poldneva
In do noči, ko pade mrak,
Se trudi drobna reva.

Ko šmarne maše nehajo,
Méd v ajdi posuši se,
Bučela pa hití domov,
In v gaje napoti se.

K pokoju kmetič vleže se,
Bučela ne miruje;
Kar nanosila je čez dan,
Po noči urejuje.

Taras Vaziljev

Izredno lepa čednost.

8. S katerimi pomočki si pridobimo hvaležnost?

Nek pregovor pravi: „Svet stoji na prošnji.“ Ta pregovor dokazuje, da si moramo na svetu premnogo reči izprositi, torej pridobiti po dobroti. Vsaka dobrota pa zahteva za hvalo. Ko bi šlo po pravici, bi morali temu pregovoru pridejati še tovariša, n. pr. „Hvaležnost ga (svet) pa podpira.“ A žal, da ima že svojega tovariša, ki pa ni lep, namreč: „Nehvaležnost je plačilo sveta.“ Ako denemo oba pregovora na tehtnico, na eno stran: „Svet stoji na prošnji“, in na drugo stran: „Nehvaležnost, je plačilo sveta“, nam je pač jasno, da ljudje sicer veliko prosijo, a ko so si izprosili, radi pozabijo zahvalo. Mora že res tako biti, ker trdita to dva pregovora; pregovori pa so se naučili iz izkušnje, kar nam pripovedujejo; a lepo pa ni. Zato vas že toliko časa opominjam, da odložite grdo nehvaležnost in poprimite se z vso gorečnostjo izredno lepe čednosti — hvaležnosti. V to svrhu je pa treba rabiti potrebne pomočke.

1. Poglavitne pomočke posnamete že lahko iz tega, kar sem vam zahnjič pravil o vzrokih nehvaležnosti. Zakaj kdor si hoče pridobiti kako reč, mora najprej odstraniti zapreke.

Rekel sem zadnjič, da le ne olikan človek more biti nehvaležen, in že o drugi priložnosti sem omenil, da nehvaležni človek je slabši nego žival, saj se celo zverina dá ukrotiti po dobroti in je hvaležna svojemu dobrotniku. Upam, da se želite kdaj prištevati olikanim ljudem; zatrdim pa še enkrat, da ne boste nikdar zaslužili tega lepega imena, ako se resno ne prizadevate za hvaležnost.

Rekel sem dalje, da vzrok nehvaležnosti je lahko miselna brezbržnost — lenoba. Brez truda se ne pridobi nobena čednost, torej tudi ne prava hvaležnost. Tu je treba mnogovrstnih in vztrajnih vaj. Gostokrat izprašuj vest tudi o tej čednosti, da spoznaš, kako malo je še hvaležno tvoje srce Bogu

in ljudem; preišluj, za katere dobrote se še nisi zahvalil, ali si se zahvalil premalo, preslabo. Načrtaj si že naprej, komu, kdaj, kje in kako hočeš pokazati hvaležnost. In če opaziš ob večernem izpraševanju vesti, da si opustil zahvalo za kako izdatno dobroto, obžaluj in izkušaj drugič popraviti napako.

Med največje zapreke hvaležnosti sem štel *prevzetnost*. Prevzetnost namreč noče dobrote priznati za dobroto, marveč pripisuje vse le sebi. Prvi pogoj hvaležnosti pa je, da spoznam in priznam dobroto in da znam prav ceniti dobroto in dobrotnika. Odloži torej vso prevzetnost, ali pa se izbriši izmed tistih blagih ljudi, ki se resno prizadevajo za hvaležnost.

2. Še dve reči moram tu posebno poudarjati. *a)* Pomniti moramo, da je hvaležnost naša dolžnost; Bog je ni le priporočal, marveč tudi mnogovrstno zapovedal. *b)* Nikdar ne smemo pozabiti, da je hvaležnost krščanska čednost, ki mora imeti odlično mesto med čednostmi.

a) V sv. pismu Bog mnogokrat opominja ljudi, da naj bodo hvaležni. Že po Mojzesu opominja Bog izraelsko ljudstvo: „Ko ješ in se nasitiš, hvali Gospoda, svojega Boga, za predobro deželo, ki ti jo je dal.“ David poje: „Slavite Gospoda, ker je dober, ker je večno njegovo usmiljenje!“ in besede: „Ker je dober, ker je večno njegovo usmiljenje“, ponavlja še štirikrat v istem psalmu. Sveti apostol Pavel pa prigovarja: „Bodite hvaležni v vseh rečeh; zakaj to je volja božja v Kristusu Jezusu do vas vseh.“ — Že v stari zavezi je Bog praznike zaukazal zlasti iz tega namena, da bi se ljudje hvaležno spominjali njegovih največjih dobrot. Odločil je soboto, da bi se spominjali vseh brezštevilnih dobrot, ki so nam došle po ustvarjenju. Zaukazal je velikonočni praznik, da bi vsako leto Boga zahvaljevali za rešenje iz egiptovske sužnosti; binkoštni praznik, da bi obhajali zahvalo za božje zapovedi na Sinajski gori in se zahvaljevali za žetev, ker so takrat že darovali prve poljske pridelke; praznik šotorov pa je bil zahvalen praznik za vse dobrote, katere jim je Bog

delil na dolgem potovanju proti obljubljeni deželi, osobito za božjo mano. V novi zavezi praznujemo sicer vsako leto posebej zahvaljeno nedeljo; a še v višjem pomenu kot v stari zavezi so vsi katoliški prazniki — zahvalni prazniki. Glej, tu imaš vse leto obilno priložnosti, da se srčno zahvaljuješ za vse brezštevilne dobrote, ki so nam došle po Jezusu Kristusu.

b) Slednjič pomni: Hvaležnost je čednost. Krščanska čednost je pa dar božji in z vztrajno pridnostjo pridobljena spretnost za izvrševanje zahtev dotične čednosti. Tudi krščanska čednost je dar božji. Zato goreče moli za to čednost in prosi, da bi si jo mogel pridobiti v veliki meri. Hvaležnost je pa tudi pridobitev lastne vztrajne pridnosti. Bodi torej stanoviten in neutrudljiv v vajah te čednosti; vsako jutro, vsak večer in še večkrat med dnevom, vsako nedeljo in vsak praznik zahvaljaj Boga za splošne dobrote, za posebne pa še posebej. Tudi dobrotnim ljudem se zahvaljaj za vsako dobroto posebej, večkrat tudi za vse skupno.

Kot najizdatnejše sredstvo pa ti bodi trdno prepričanje in zavest: nad vse ostudna je nehvaležnost, prelepa pa je hvaležnost! Da se ti tem bolj utrdi ta zavest, rad prebiraj spise o hvaležnosti; vsaj te-le večkrat prečitaj, ki ti jih podaja Angelček.

V svarilen zgled še to-le:

Neki učenec je hotel smešiti svojega učitelja, častitljivega modrijana, češ, da je podoben neki zaničljivi živali, katero je imenoval. Modrijan odgovori predrznežu: *»Ne vem, ali sem kaj podoben živali, s katero me zmerjaš; to pa dobro vem, in ves svet mi bo pritrdil, da si ti podoben nehvaležnežu, ki je najgrša in najodurnejša izmed vseh živalij!«*

Plemič.

srednjem veku so imeli kralji in cesarji na svojih dvorih dečke, kateri so imeli nalogo, streči cesarju in ga spremljati po vseh potih. Take dečke so imenovali plemiče (page).

Na dvoru kralja Friderika Velikega je bil med plemiči deček, kateremu je oče umrl. Mati pa je živela v največji bedi in revščini.

Iskreno je želel sin, da bi mogel podpirati ubogo mamico; toda od svoje skromne plače ni mogel ničesar dati. Slednjič se mu posreči, da dobi sredstvo, s katerim se je dalo nekoliko pridobiti tudi za ljubo mamico. V sobi pred kraljevo spalnico je moral namreč vsako noč čuti eden izmed plemičev, da je po noči stregel kralju, ako je kaj potreboval. Ta služba, sicer sama na sebi lahka, je delala marsikateremu dečku težave; kajti mladi ljudje radi spé. Celo noč čuti pa za takega dečka ni malenkost. Zato je marsikateri deček to službo zelo rad odstopil drugemu, ako je hotel kdo čuti mesto njega. Prav rad mu je za to uslugo plačal kaj malega. Tega se je tedaj poslužil ubogi plemič. Marsikatero noč je prečul v predsobi kraljeve spalnice, pa tudi zaslužil marsikak novčič, kar je potem poslal ljubljeni mamici.

Nekoč kralj ni mogel po noči spati. Rad bi bil imel, da bi mu čuječi plemič kaj čital. Zvoni, kliče; vse zaman, nikogar ni v spalnico. Slednjič vstane kralj ter gre gledat v predsobo, kje tiči plemič. Tu vidi dobrega dečka, ki je prevzel stražo, sedečega pri mizi. Pred njim je ležalo pismo, katero je ravno jel pisati materi. Pri pisanju je bil zadremal. Prav tiho se kralj približa in čita začeto pismo, katero se je glasilo:

„Moja dobra, preljuba mamica! Zdaj je že tretja noč, kar čujem in stražim v predsobi kraljeve spalnice. Precej denarja sem že s tem zaslužil, katerega Vam pošiljam danes, da si nekoliko poboljšate revno hrano. Skoraj mi pa že pojemajo moči. Spanec me neizmerno nadleguje. Prav vesel sem pa, da sem mogel za Vas to prislužiti, kar Vam pošiljam.“

Kralja je to zelo ganilo. Pusti dečka spati, gré v svojo sobo, vzame dva zavitka srebrnjakov ter jih vtakne dečku v žep.

Ko se plemič prebudi, najde denar v žepu. Zelo se začudi, vendar pa takoj ugane, kdo mu je dal.

Zelo je bil vesel, da bode mogel še bolj podpreti svojo mater. Toda obenem se hudo prestraši, ker ga je kralj našel spečega. Ko pride drugo jutro pred kralja, ga ponižno prosi odpuščanja, ker je storil ta prestopek.

Dobri kralj pohvali dečkovo otroško ljubezen, ga imenuje takoj častnikom, ter mu podari še večjo svoto denarja, da si je mogel kupiti vso potrebno obleko in orožje, kar je potreboval v svojem novem stanu.

Ta vrli sin je postal pozneje general in je služil dolgo vrsto let svojemu dobremu kralju.

Dobrota, katera se stori starišem, se nikoli ne pozabi.

F. Malenšek.

Zopet imamo ljubega očeta!

Bog je neizmerno dober. Britko žalost, ki jo je odkritosrčno čutil ves katoliški svet vsled izgube velikega papeža Leona XIII., nam je utolažil s tem, da nam je naklonil za vrhovnega poglavarja sv. cerkve zopet izredno dobrega moža. Poprej so se imenovali Jožef Sarto, kot papež pa so si privzeli ime Pij X. Imeli boste še priliko izvedeti veliko lepega iz življenja novoizvoljenega papeža. Za zdaj naj vam omenim le nekatere zanimivejše reči.

Posebno znamenito je, da so se sedanji papež Pij X. iz preproste kmetske rodovine povzpeli do najvišje časti na svetu. To je zopet dokaz, da, kdor ima

na pravem kraju srce in glavo, si lahko modro zagotovi časno in večno srečo v kateremkoli stanu.

Pa kako je bilo mogoče doseči toliko čast preprostemu kmetškemu dečku?

Sedanji sv. oče so bili rojeni 2. junija 1835 na Benečanskem v neznatnem kraju Riése. Benečansko je bilo takrat še avstrijska last; torej so rodom Avstrijan. Družinica je bila precej obilna, poleg najstarejšega Jožka še en brat in šest sestrá, a kruha pa malo. Torej ni bilo misliti na višjo izobrazbo. Pa mali Jožek se je v domači šoli tako odlikoval po razumnosti, pridnosti in angelski nedolžnosti, da se je odločil dobri domači župnik Fusarini poskrbeti zanj, da bo mogel nadaljevati učenje. Miloščina je bila tu jako dobro naložena. Blagi mladenič je izvrstno napredoval v šolah. L. 1858. je bil že posvečen v mašnika. Nova maša se je obhajala s pristrčno svečanostjo. Starši, sestre in brat so v kmečki obleki radostni obdajali mladega duhovnika. Blagi njegov dobrotnik, sivolasi župnik Fusarini, se je veselja jokal, ko je videl, kako lep sad je obrodila njegova plemenita radodarnost. Mladi duhovnik Jožef Sarto se je tako vrlo obnašal, da je bil v kratkem poviševan od stopinje do stopinje. L. 1884. je bil izvoljen za škofa v Mantovi in l. 1893. je bil povzdignjen za kardinala in je postal patriarh v Benetkah; 4. avgusta t. l. pa so ga kardinali v Rimu izvolili za papeža.

Novi papež so si privzeli ime Pij X. menda zato, ker si je pred sto leti v Benetkah izvoljeni papež izbral ime Pij VII; ali pa morda zato, ker je bil papež Pij I. rojen v Ogleju, in je beneški patriarhat nastal iz oglejskega.

Sedanji papež se poleg drugih čednosti posebno odlikujejo po preprostosti in radodarnosti. Večkrat so že ponavljali besede: „Veseli me, da sem sin revnih staršev in tako iz lastne izkušnje poznam bedo nižjega ljudstva.“ — Ko so postali beneški patriarh, je prišla k velikim slovesnostim tudi njih mati. Preprosta stara ženica, ki je doslej vedno nosila na glavi malo rutico, je mislila, da bo z ruto delala sinu sramoto, in si je dejala na glavo preprost mestni klo-

buček. Ko so kardinal zagledali staro ženico in njen klobuček, so spoznali takoj, da je mati to storila v mnenju, da se bo sin sicer sramoval svoje matere. „Mamica“, rekó kardinal, „klobuček morate odstraniti, prosim Vas za to. Veliko ljubši ste mi v ruti.“ In niso odnehali prej, da je mati zopet prišla med odlično gospodo s preprosto ruto na glavi. In kardinal so s ponosom kazali na svojo ljubljeno mater. Ljudje, ki so jih že poprej silno spoštovali, so jih častili odslej še bolj radi plemenite sinovske ljubezni.

Povsod, kjer so Pij X. poprej službovali, so imeli odprto srce in roke za reveže, katerim so blagohotno pomagali z darili in dobrim svetom. V Benetkah so kot kardinal večkrat zastavili nek dragocen prstan, da so mogli obdarovati vse reveže. Nase so le malo mislili. Pij X. nimajo druge žepne ure kot nikelnasto. Ko jih je te dni nekdo opomnil na nikelnasto uro, so mu odgovorili: „Boljše radi svojih revežev nisem mogel imeti.“

Posebno pa so si Pij X. ohranili preprosto detinsko srce. V tem so še zlasti podobni Njemu, čigar namestnik so zdaj na zemlji, nebeškemu Prijatelju otrok, ki je nekdam klical: „Pustite male k meni!“ V Benetkah so bili malim otročičem posebno priljubljeni. Zanje so vedno s seboj nosili v enem žepu čentezime (vinarje), v drugem sladkorčke. Otrokom imovitih rodbin so dajali sladkorčke, ubogim pa čentezime.

Kaj ne, da nam ne bo težko sinovsko ljubiti tako dobrega in blagega svetega očeta? Le pridno in goreče molite, da bi ljubi Bog sveti cerkvi mnogo let ohranil svetega očeta Pija X.!

Naši dnevi.

Zadnji žarki po poljanah
Cvetkam glave grejejo,
Čez poljane lahni vetri
Okrog cvetov vejejo.

Kadar v jutru zlato solnce
Zopet vzplava nad goré,
Po poljanah nežne cvetke
Zopet se iz sanj zbudé.

Le ko smrtni mraki dušo
Našo nam zagrnejo,
Dnevi preminoli nikdar
Več se ne povrnejo

V. Žirov.

Bajka o možu, ki si je želel drug križ.

Nekoč je živel kmet, kateri je moral nositi vse svoje življenje težak križ.

Kamor je šel, kar je počel, vedno mu je tisti križ žulil hrbet in rameni. Komaj se je zjutraj prebudil, že je začutil, kako ga tišči križ. Šel je na delo, in ž njim je šel tudi križ. Med trudapolnim delom je čutil, kako se mu zajedajo trdi njegovi robovi v meso. Ko je sedel k bornemu kosilcu, imel je na ramenih križ. Zvečer se je vračal izdelan in onemogel od dela s križem na rami. In kadar je legal izmučen pozno v noč k počitku, spremil ga je križ tudi v posteljo. Predeval ga je z ene rame na drugo; a povsod ga je enako tiščal, enako žulil. Imel je že popolnoma oguljeni in ranjeni rameni. Večkrat mu je pritekla iz ran kapljica krvi ter spolznila po prsah ali hrbtu navzdol.

Podnevi ga je že še prenašal, četudi silno težko. Imel je mnogo drugega opravila in tako je včasih vsaj za trenutek pozabil na svojo pezo. Hujše je bilo zvečer, ko je legel v posteljo. Takrat je občutil vso neznosno težo svojega križa.

Krvave rane, katere mu je zasekal čez dan križ s svojim robom, so ga grozno peklo in žgale. Zdelo se mu je, kakor da ga kdo žge z razbeljenim železom.

Kako rad bi bil odložil križ vsaj za trenutek! Ohladili bi se mu bili vsaj nekoliko rameni. Izpočil bi se in morda bi se krvave rane vsaj nekoliko zacelile do jutra. — A ni ga mogel odložiti. Ni ga mogel prijeti in djati poleg sebe. Križ se ga je držal kakor klôp, ki se zajé v živo meso. Včasih se je ure in ure premetaval v postelji ter tožil o svojih bolečinah. Naposled je ves izmučen zatisnil oči. Le v sladkem spanju je pozabil na svoje breme . . .

In ta križ je moral nositi vse svoje življenje; komaj se je zavedel, da je na svetu, že je začutil na svojih ramah križ. Ko je stopil prvič v šolo, že je

prinesel križ s seboj. — Seveda ni bil takrat tako velik in težak kakor sedaj!

Izkušal se ga je takoj znebiti, pa ni šlo. Mrmral in tožil je, pa vse ni nič pomagalo. Naposled se je udal ter voljno trpel. Mislil je, ko odraste, bode lažje nosil to breme. Ko postane krepak mladenič, ga ne bode toliko oviral ta križ, če ga že mora nositi. In pozneje kot močan mož se niti zmenil ne bode za tak križek . . .

Rastel je in rastel ter postal krepak mladenič in iz mladeniča postaven mož. A ž njim je rastel tudi križ. Za kolikor je postal on vsak dan večji in močnejši, za toliko je postal tudi križ večji in težji.

Izprva je to gledal s strahom in trepetom. Končno je pa opazil, da nosijo tudi drugi ljudje v vasi vsak svoj križ. In vsakdo je tarnal in tožil svoje breme. Vendar se je njemu zdelo, da niso tako veliki in težki križi drugih, kakor je njegov. Tudi da nimajo tako ostrih in trdih robov kakor njegov. Kljubtemu ni on tožil posebno, dasi je imel največ vzroka. Voljno in udano je trpel, kar mu je naložil Bog.

Nekoč pride po opravkih v veliko mesto. Tu je gledal ljudi, ki so vrelj po širokih ulicah kakor mravlje na mravljišču. Videl je lepe gospe, ki so se bleščale v zlatu. Videl je imenitne gospode v lepih črnih oblekah, tudi poleti z rokavicami na rokah in z visokimi črnosvetlimi klobuki na glavi. Videl je uboge delavce, ki so hiteli blede in suhi do kosti na delo do tovarne. Videl je razcapane berače, ki so se plazili od vogla do vogla ter prosili ubogaima. — A vsi, od najvišjega kneza do zadnjega berača, vsi so nosili s seboj križe.

Seveda je imela gospôda lepo pobarvane križe. Nekateri so imeli celo z zlatom okovane. Tudi se mu je zdelo, da so ti križi veliko manjši. Nosilo bi se jih lažje, kakor pa tiste velike in okorne križe, kakor jih nosijo tovarniški delavci ali mestni berači in kakršnega nosi tudi on.

Ko je vse to gledal, vzbudi se mu vroča želja. Če se že ne more iznebiti križa, bi vsaj rad imel tako lahkega in pripravnega, kakor jih nosi gôspoda v mestu.

Tisti križek bi že nosil. Pravzaprav bi bilo še lepo, ko bi on imel tako lepo pobarvan in morda še celo z zlatom okovan križ.

Vrnil se je ves nesrečen iz mesta. Vedno bolj in bolj nezadovoljen je bil s svojim križem. Pričel je godrnjati, da mu je Bog naložil pretežak križ. To ni pravično, si je mislil. Nekateri nosijo tako majhne križce, lepe in pripravne; on pa mora nositi tako težko nerodo. Zakaj je naložil Bog ravno njemu tako težak križ in drugim tako lahke? — Vsako otroče bi nosilo tak križek, kakor jih nosi gospôda po mestih. Saj ga še čuti ne. In tako lep je, pa še z zlatom okovan! — Le naj bi tista gospôda poizkusila ž njegovim križem. Videla bi, kaj je križ. To pač ni prav, da nimajo vsi enakih križev.

V svoji veliki nadlogi se zateče k Bogu. Prosi ga, naj mu dá vendar lažji križ in odvzame to neznosno breme. Najljubše bi mu seveda bilo, če bi dobil takega, kakršne je videl v mestu pri gospôdi.

Bog mu usliši prošnjo.

Kmet se nekega jutra prebudi in zapazi ob sebi v svojo veliko radost prav tak križ, kakršnega si je želel sam: majhen, lepo pobarvan in še celo z zlatom okovan. — Njegov stari križ je pa izginil.

Ves vesel vstane ter zahvali presrečen Boga, da je uslišal njegovo prošnjo.

„No, ta-le križec bom pa že nosil“, misli si. „Kako je lep in pripraven! Kako dobro se mi prilega na ramo. Ko bi si ga delal sam, ne mogel bi si napraviti bolj pripravnega.“

Potem poizkusi privzdigniti rameni. Pa ni šlo nič posebno dobro.

„Pezán pa je, pezán“, pravi sam pri sebi. „Kdo bi si mislil, da je ta stvarca tako težka? Pa vendar se mi zdi, da je lažji od moje stare nerode. Bode že, bode že, samo da se ga malo privadam.“

Gre kakor po navadi na delo. Ker ravno ni imel drv doma, zato napreže voz in se napoti v gozd po drva.

Zadovoljen sede s svojim novim križem na voz in požene. Premišljeval je, kako lahko bode sedaj

živel, ker nima več onega težkega križa. Iz takega premišljevanja ga vzdrami huda bolečina na rami. Tako ga ni še nikoli skelelo pod starim križem. Pogleda in vidi, da se mu je oster rob križa zajedel čisto v meso.

Predene ga z desne rame na levo. A tudi ta ga prične žgati vedno bolj. Z leve ga dene zopet na desno.

„E, spak! pa je vendar težji kakor sem mislil izprva.“

Tako presojuje in ga predeva z ene rame na drugo. Pa vse nič ne pomaga. Križ ga tišči vedno bolj. Njegovi ostri, z zlatom okovani robovi mu režejo globoke rane. Iz ran pa kaplja kapljica za kapljico krvi.

Že sredi pota se pokesa, zakaj si je izprosil drugi križ. Njegov prejšnji je bil res velik in neroden, a tako težak vendar ni bil kakor je ta. Tako težko ga ni nikdar nosil. Preje se mu je le redko prikazala knpljica krvi iz ran. Sedaj pa kar kaplja neprenehoma.

V težkih mukah se pripelje do svojega gozda. Stopi ves zmučen od bolesti z voza in naklada drva. Nakladal je počasi kakor še nikdar. Kadar se je sklonil po klado, da bi jo dejal na voz, je komaj komaj vstal. Tako ga je tiščal tisti lepi z zlatom okovani križ k tlom. Za vsakim polenom je moral počivati. Nalagal je že dve uri in niti polovice ni naložil. Preje je opravil to v četrť ure. — Moj Bog! In vedno bolj slabi! Kri mu kar curlja iz ran. Kaj bode, kaj bode?

Pobrati hoče še eno vejo, da bi jo dejal na voz. Potem pa gre domov, če se mu tudi vsi ljudje smejejo, ko pripelje skoro prazen voz. Ne more, pa ne more več. Samo, da še pride živ domov. Še ta veja torej. —

Sklone se in s tresočimi rokami prime za vejo. Hoče vstati. A križ ga tako teži, da ne more vzrav-nati hrbta. Poizkuša z vso silo. Ne gre, pa ne gre. Ves onemogel od bolečin se zgrudi nezavesten poleg veje na tla.

Solnce se je nagnilo že globoko k zatonu. Večerna sapica se je igrala z vrhovi košatih bukev in močnih gabrov. Ptice so utihnile. Le tu pa tam se

je še čulo žgolenje krilatega gozdnega prebivalca. Hladna rosica je padala na zemljo. Objela je tudi ubogega kmetiča, ki je še vedno ležal poleg veje, kakor se je zjutraj zgrudil v nezavest. Zmočila mu je čelo ter ga prebudila. Izprva se ni zavedel, kje da je. Zdelo se mu je, kakor da bi bil dolgo spal in imel grozne sanje. Nosil je dolgo, dolgo težak križ na rami. Hotel se ga je iznebiti, pa se ga ni mogel. Gledal je ljudi, ki so tudi nosili križe. Pa drugi križi so bili lepi, majhni, nekateri še z zlatom okovani. Njegov pa je bil velik, težak in neroden. Zaželel si je imeti tudi on tako lahek križ, kakor so ga imeli drugi. Dobil ga je. Bil je majhen in okovan z zlatom. Vesel ga je naložil. Pa bil je težak, grozno težak — novi križ. Nosil ga je le malo časa. Naposled se je zgrudil pod njegovo težo in umrl . . .

V mraku prične tipati okrog sebe. Prime za debelo vejo. Na ramenih ga je nekaj neznosno zbolelo. Potiplje. Prime za križ. Hipoma se zavé, da to niso bile sanje, ampak trpka resnica. Spomnil se je na svoj stari križ, s katerim je opravljal svoja dela, četudi težko. Pozneje se je bil prevzel in hotel imeti tak križ, kakor so ga imeli drugi. Bog ga je kaznoval, ter mu ga je dal. In sedaj ima. Tu bo moral umreti od samih bolečin, ki mu jih povzroča novi križ, in od gladu. Ah! kaj je storil nespametnež! Bog ga je kaznoval, ker ni bil zadovoljen s tistim križem, katerega mu je odločil sam v svoji najmodrejši previdnosti. — Ko bi mogel dobiti svoj stari okorni križ, kako srečen bi bil.

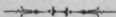
Polotilo se ga je bridko kesanje. Na nebu so mu migljale nebeške lučce, kakor da mu svetijo na pot, kjer najde gotovo pomoč. Vroč molitev njegova izpuhti proti nebesom. Obžaloval je v njej, da je tako razžalil z nezadovoljnostjo ljubega Boga. Poprosi pomoči, poprosi za svoj prejšnji križ. — Dolgo, dolgo v noč so šepetale njegove ustnice pobožno molitev. Še-le proti jutru je zatisnil oči.

Solnce je stalo že precej visoko na nebu, ko se prebudi. Čutil se je krepkejšega. Tudi križ ga ni več tako žulil kakor včeraj. — Spoznal je takoj, da je to njegov stari križ. Bog je uslišal njegovo molitev.

Ves vesel poljubi in objame svoj križ. Boga pa iskreno zahvali, da ga je rešil onega lepega križa, pod katerim je bil omagal.

Nikdar si ni več želel družega križa. Prenašal je svojega zadovoljno in vdano. Saj je vedel, da Bog najboljše vé, kakšen križ mora kdo nositi.

Kompoljski.

Tvoj angel.

Moderato assai.

P. Angelik Hribar.

p *mf* *f*

1. Kdo ti da - je sla-dke sa - nje, Kedar
2. Kdo na de - sni ču - je. stra - ni, Du-ši
3. Kdo te va - ru - je v ne -- zgo - di, Po ste-
4. Ko u - ga-sne žar o - če - sa, Kdo po-

p *mf*

te ob - ja-me spa - nje? De-te lju - bo, srček
tvo - ji ti - ho zna - ni: Ve-ko-maj se greha
zah ne-var-nih vo - di, V srcu hra - ni blag po-
pe-lje te v ne-be - sa? Dete lju - bo, srček

De-te ljubo
Ve-ko-maj se
Vsr-cu hrani
De-te lju-bo

moj,
boj?
koj?
moj? } An-gel tvoj, an-gel tvoj.

srček moj,
greha boj?
blag pokoj?
srček moj, } Angel tvoj,

Ant. Medved.

Kratkočasnica.

Bistroumni sluga. Gospod reče svojemu slugi, naj pové gospodu Nekdoviču, kadar pride, da ga ne bo popoldne doma. „Kaj pa naj mu rečem, če ne pride?“ hlastne sluga blagodušno. *J. K.*

Demant.

(Priobčill Viktor Schweiger.)

	a							soglasnik	
	a	a	a					zver	
	b	č	d	d	d			ptica selivka	
	e	e	e	e	e	i	i	riba	
i	i	j	j	k	l	o	p	p	ime slavljenca
	r	r	r	r	r	s	s		ptič
	s	s	s	s	t				gozdno drevo
	t	t	v						število
	ž								samoglasnik

Od zgoraj navzdol in od leve proti desni se po sredi bere ime nedavno poslavljenega moža.

(Rešitev in imena rešilcev prih.)